T092 ATĐ 4 (01) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q51-Kiết Uẩn-Luận về Bất Thiện

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545

LUAÄN
A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
Naêm traêm Ñaïi A-la-haùn cuøng taïo luaän.
Tam Taïng Phaùp Sö Huyeàn Trang dòch Phaïn saùng Haùn
QUYEÅN 51 LUAÄN VEÀ BAÁT THIEÄN (Phaàn 6)

Hoûi : Vì sao goïi laø thieän-baát thieän-voâ lyù? Ñaùp : Neáu phaùp thuaän tieän kheùo leùo maø giöõ gìn, coù theå daãn ñeán quaû yeâu thích, taùnh an oån cho neân goïi laø thieän. Thuaän tieän kheùo leùo maø giöõ gìn laø hieån baøy veà Ñaïo ñeá, coù theå daãn ñeán quaû yeâu thích laø hieån baøy veà phaàn ít cuûa Khoå-Taäp ñeá töùc laø thieän höõu laäu, taùnh an oån laø hieån baøy veà Dieät ñeá. Neáu phaùp khoâng phaûi laø thuaän tieän kheùo leùo maø giöõ gìn, coù theå daãn ñeán quaû khoâng yeâu thích, taùnh khoâng an oån thì voán goïi laø baát thieän, ñaây laø toång quaùt hieån baøy veà phaàn ít cuûa Khoå-Taäp ñeá, taát laø caùc phaùp aùc. Neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù. Laïi nöõa, neáu phaùp coù theå daãn ñeán quaû ñaùng yeâu thích-quaû nhaän laáy vui söôùng, thì voán goïi laø thieän; neáu phaùp coù theå daãn ñeán quaû khoâng yeâu thích-quaû nhaän laáy khoå ñau, thì voán goïi laø baát thieän; neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù. Laïi nöõa, neáu phaùp coù theå daãn daét cho maàm cuûa quaû baùo ñaùng yeâu thích vaø maàm cuûa giaûi thoaùt, thì voán goïi laø thieän; neáu phaùp coù theå daãn daét cho maàm cuûa quaû baùo chaúng phaûi yeâu thích, thì voán goïi laø baát thieän; neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù. Laïi nöõa, neáu phaùp coù theå laøm cho sinh

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 51 4

ñeán neõo thieän, thì voán goïi laø thieän; neáu phaùp coù theå laøm cho sinh vaøo neõo aùc, thì voán goïi laø baát thieän; neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù. Laïi nöõa, neáu phaùp thuoäc veà phaåm hoaøn dieät, taùnh nheï nhaøng leân cao, thì voán goïi laø thieän; neáu phaùp thuoäc veà phaåm löu truyeàn, taùnh naëng neà chìm xuoáng, thì voán goïi laø baát thieän; neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù. Vuï Toân Giaû noùi: “Do boán söï cho neân goïi laø thieän: 1. Bôûi vì töï taùnh. 2. Bôøi vì töông öng. 3. Bôûi vì cuøng khôûi. 4. Bôûi vì thaéng nghóa”. Bôûi vì töï taùnh, nghóa laø töï taùnh thieän. Coù ngöôøi noùi laø taøm quyù. Coù ngöôøi noùi laø ba caên thieän. Bôûi vì töông öng, nghóa laø töông öng vôùi thieän, töùc laø taâm-taâm sôû phaùp töông öng vôùi thieän. Bôûi vì cuøng khôûi, nghóa laø cuøng khôûi vôùi thieän, töùc laø do thieän maø daáy khôûi hai nghieäp thaân-ngöõ khoâng töông öng vôùi haønh. Bôûi vì thaéng nghóa,

nghóa laø thaéng nghóa veà thieän, töùc laø Nieát-baøn an oån cho neân goïi laø thieän. Luaän giaû Phaân Bieät cuõng ñöa ra caùch noùi naøy: “Töï taùnh thieän goïi laø trí, töông öng thieän goïi laø thöùc, cuøng khôûi thieän goïi laø nghieäp thaân-ngöõ, thaéng nghóa thieän goïi laø Nieát-baøn”. Do boán söï cho neân goïi laø baát thieän: 1. Bôûi vì töï taùnh. 2. Bôûi vì töông öng. 3. Bôûi vì cuøng khôûi. 4. Bôûi vì thaéng nghóa”. Bôûi vì töï taùnh, nghóa laø töï taùnh baát thieän. Coù ngöôøi noùi laø voâ taøm- voâ quyù. Coù ngöôøi noùi laø ba caên baát thieän. Bôûi vì töông öng, nghóa laø töông öng vôùi baát thieän, töùc laø taâm-taâm sôû phaùp töông öng vôùi baát thieän. Bôûi vì cuøng khôûi, nghóa laø cuøng khôûi vôùi baát thieän, töùc laø do baát thieän maø daáy khôûi hai nghieäp thaân-ngöõ khoâng töông öng vôùi haønh. Bôûi vì thaéng nghóa, nghóa laø thaéng nghóa veà baát thieän, töùc laø sinh töû khoâng an oån cho neân goïi laø baát thieän. Luaän giaû Phaân Bieät cuõng ñöa ra caùch noùi naøy: “Töï taùnh baát thieän goïi laø si, töông öng vôùi baát thieän goïi laø thöùc, cuøng khôûi vôùi baát thieän goïi laø nghieäp thaân-ngöõ, thaéng nghóa veà baát thieän goïi laø sinh töû”. Hieáp Toân Giaû noùi: “Neáu phaùp laø laø taùc yù nhö lyù, töï taùnh töông öng vôùi aùc taùc nhö lyù, cuøng khôûi töø taùc yù nhö lyù, laø quaû ly heä-ñaúng löu cuûa taùc yù nhö lyù, thì voán goïi laø thieän. Neáu phaùp laø taùc yù phi lyù, töï taùnh töông

öng vôùi taùc yù phi lyù, cuøng khôûi töø taùc yù phi lyù, laø quaû ñaúng löu cuûa taùc yù phi lyù, thì voán goïi laø baát thieän. Neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù”. Laïi nöõa, neáu phaùp laø taøm-quyù, töï taùnh töông öng vôùi taøm-quyù, cuøng khôûi töø taøm-quyù, laø quaû ly heä-ñaúng löu cuûa taøm-quyù, thì voán goïi laø thieän; neáu phaùp laø voâ taøm - voâ quyù, töï taùnh töông öng vôùi voâ taøm-voâ quyù, cuøng khôûi töø voâ taøm - voâ quyù, laø quaû ñaúng löu cuûa voâ taøm-voâ quyù, thì voán goïi laø baát thieän; neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù. Laïi nöõa, neáu phaùp laø ba caên thieän, töï taùnh töông öng vôùi ba caên thieän, cuøng khôûi cuøng ba caên thieän, laø quaû ly heä-ñaèng löu cuûa ba caên thieän, thì voán goïi laø thieän; neáu phaùp laø ba caên baát thieän, töï taùnh töông öng vôùi ba caên baát thieän, cuøng khôûi töø ba caên baát thieän, laø quaû ñaúng löu cuûa ba caên baát thieän, thì voán goïi laø baát thieän, neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù. Laïi nöõa, neáu phaùp laø naêm caên nhö Tín..., töï taùnh töông öng vôùi naêm caên nhö Tín..., cuøng khôûi töø naêm caên nhö Tín..., laø quaû ly heä-ñaúng löu cuûa naêm caên nhö Tín..., thì voán goïi laø thieän; neáu phaùp laø naêm Caùi, töï taùnh töông öng vôùi naêm Caùi, cuøng khôûi töø naêm Caùi, laø quaû ñaúng löu cuûa naêm Caùi, thì voán goïi laø baát thieän; neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù. Trong luaän Taäp Dò Moân noùi: “Vì sao goïi laø thieän?” Ñaùp: Bôûi vì phaùp naøy coù theå daãn daét cho quaû ñaùng yeâu-ñaùng möøng-ñaùng vui-thoûa yù-nhö yù, cho neân goïi laø thieän; ñaây laø hieån baøy veà quaû ñaúng löu. Laïi nöõa, bôûi vì phaùp naøy coù theå daãn ñeán dò thuïc ñaùng yeâu- ñaùng möøng-ñaùng vui-thoûa yù-nhö yù, cho neân goïi laø thieän;

ñaây laø hieån baøy veà quaû dò thuïc. Vì sao goïi laø baát thieän? Ñaùp : Bôûi vì phaùp naøy coù theå daãn daét cho quaû khoâng ñaùng yeâu - khoâng ñaùng möøng - khoâng ñaùng vui - khoâng thoûa yù - khoâng nhö yù, cho neân goïi laø baát thieän; ñaây laø hieån baøy veà quaû ñaúng löu. Laïi nöõa, bôûi vì phaùp naøy coù theå daãn daét cho quaû khoâng ñaùng yeâu-khoâng ñaùng möøng- khoâng ñaùng vui, khoâng thoûa yù, khoâng nhö yù, cho neân goïi laø baát thieän; ñaây laø hieån baøy veà quaû dò thuïc. Neáu phaùp cuøng traùi ngöôïc vôùi hai loaïi kia, thì voán goïi laø voâ kyù". Hoûi: Ñöùc Theá Toân ghi nhaän chaéc chaén Khoå thaät söï laø Khoå, Taäp thaät söï laø Taäp, Dieät thaät söï laø Dieät, Ñaïo thaät söï laø Ñaïo, taát caû caùc phaùp goïi laø möôøi hai xöù. Caùc phaùp nhö vaäy, Ñöùc Theá Toân khai thò-thieát laäp , giaûng giaûi roõ raøng, laøm sao coù theå thieát laäp laø voâ kyùù? Ñaùp: Khoâng phaûi laø vì khoâng noùi maø goïi laø voâ kyù, nhöng caùc phaùp

thieän thì Ñöùc Phaät ghi nhaän laø thieän, caùc phaùp baát thieän thì ghi nhaän laø baát thieän; neáu phaùp khoâng coù theå ghi nhaän laø thieän hay baát thieän, thì noùi laø voâ kyù. Laïi nöõa, Ñöùc Phaät ghi nhaän phaùp thieän coù quaû ñaùng yeâu thích, phaùp baát thieän coù quaû khoâng yeâu thích, neáu phaùp khoâng coù hai quaû coù theå ghi nhaän kia, thì noùi laø voâ kyù. Laïi nöõa, do hai söï cho neân phaùp thieän coù theå ghi nhaän roõ raøng: 1. Do töï taùnh. 2. Do dò thuïc. Phaùp baát thieän cuõng nhö vaäy. Voâ kyù tuy coù töï taùnh coù theå ghi nhaän, maø khoâng coù dò thuïc cho neân goïi laø voâ kyù. Hoaëc coù luùc khoâng noùi ñeán, cho neân goïi laø voâ kyù; nhö trong caùc kinh boû qua söï thieát laäp ghi nhaän, luaän veà boán loaïi ghi nhaän ñaõ noùi trong chöông Taïp Uaån. Ba Kieát cho ñeán chín möôi taùm Tuøy mieân, maáy loaïi coù dò thuïc, maáy loaïi khoâng coù dò thuïc? Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà nghóa cuûa mình. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Lìa Tö thì khoâng coù nhaân dò thuïc, lìa thoï thì khoâng coù quaû dò thuïc. Nhö caùi chaáp cuûa phaùi Thí Duï. Vì ngaên chaën yù ñoù, maø hieån baøy veà nhaân dò thuïc vaø quaû dò thuïc ñeàu goàm chung caû naêm uaån. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Caùc nhaân-quaû dò thuïc, neáu ñaõ chín muoài thì Theå cuûa noù seõ khoâng coù. Nhö phaùi AÅm Quang Boä, hoï ñöa ra caùch noùi naøy: Caùc nhaân-quaû dò thuïc ôû phaàn vò chöa chín muoài thì Theå cuûa noù haõy coøn coù, neáu quaû ñaõ chín muoài thì Theå cuûa noù seõ khoâng coøn; nhö haït gioáng beân ngoaøi, ôû luùc maàm chöa sinh ra thì Theå cuûa noù haõy coøn coù, neáu maàm ñaõ sinh ra thì Theå cuûa noù seõ khoâng coøn. Vì ngaên chaën yù ñoù, maø hieån baøy veà nhaân-quaû dò thuïc ôû phaàn chín muoài thì Theå cuûa noù vaãn coøn coù. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Nghieäp thieän vaø baát thieän khoâng coù quaû dò thuïc. Nhö caùi chaáp cuûa caùc ngoaïi ñaïo. Vì phaù boû nghóa aáy, maø hieån baøy veà nghieäp thieän-aùc ñeàu coù quaû dò thuïc. Bôûi vì ngaên chaën caùc loaïi chaáp laï luøng nhö vaäy, hieån baøy veà toâng chæ cuûa mình, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Laïi nöõa, khoâng phaûi laø vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå bieåu hieån roõ raøng veà nghóa lyù cuûa mình, maø chæ vì khai trieån veà thaät taùnh cuûa caùc phaùp laøm cho phaùt sinh

kieán giaûi chính xaùc, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Traû lôøi veà caùc phaùp baát thieän coù dò thuïc, caùc phaùp voâ kyù khoâng coù dò thuïc, ôû ñaây phaân bieät roäng ra caàn phaûi döïa theo phaàn tröôùc. Hoûi: Coù dò thuïc thì nghóa laø gì? Bôûi vì cuøng vôùi phaùp töï dò thuïc ñeàu goïi laø coù dò thuïc, hay vì cuøng vôùi phaùp dò thuïc khaùc ñeàu goïi laø coù

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 51 7

dò thuïc? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu cuøng vôùi phaùp töï dò thuïc ñeàu goïi laø coù dò thuïc, thì nhaân-quaû caàn phaûi song song, trong keä tröôùc ñaõ noùi phaûi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Laøm caùc khoâng laäp töùc nhaän chòu, khoâng phaûi nhö söõa bieán thaønh bô, Gioáng nhö tro phuû treân ngoïn löûa, ngu doát giaãm vaøo laâu môùi chaùy”. Coù loaïi coû Taùt-xaø, xay mòn boû vaøo trong söõa thì laäp töùc trôû thaønh söõa ñaëc; nghieäp quaû thì khoâng nhö vaäy, nhö tro phuû treân than löûa, ngöôøi ngu doát khinh thöôøng daåm chaân vaøo, ban ñaàu tuy khoâng caûm thaáy noùng maø sau ñoù thì bò chaùy boûng; laøm aùc cuõng nhö vaäy, luùc ñang laø nhaân tuy vui thuù maø ñeán luùc quaû chín muoài thì coù khoå ñau cuõøng neõo aùc. Neáu cuøng vôùi phaùp dò thuïc khaùc, thì ñuùng ra Thaùnh ñaïo cuõng coù dò thuïc, bôûi vì ñoàng thôøi phaùt khôûi cuøng vôùi dò thuïc khaù? Ñaùp: Töï dò thuïc ñeàu goïi laø coù dò thuïc. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì nhaân-quaû caàn phaûi song song, trong keä ñaõ noùi phaûi thoâng hieàu theá naøo? Ñaùp: Ñeàu (caâu: Ñeàu-Cuøng) thì coù hai loaïi: 1. Coù cuøng nhau. 2. Song song cuøng nhau. Coù cuøng nhau, nhö coù nhaân-coù quaû, coù sôû duyeân- coù dò thuïc. Coù nhaân- coù quaû, nhö nhaân taøn luïi ñaõ traêm Caâu-chi kieáp thì quaû môùi hieån ra tröôùc maét, caùch nhau tuy xa maø sau goïi laø coù nhaân-tröôùc goïi laø coù quaû. Coù sôû duyeân, nhö ngöôøi ñöùng ôû ñaây nhìn maët traêng-maët trôøi roài phaùt sinh nhaõn thöùc, nôi naøy-nôi kia caùch nhau tuy boán möôi ngaøn Du-thieän- na, maø nhaõn thöùc naøy goïi laø sôû duyeân. Coù dò thuïc, laø nhö taïo nghieäp ñaõ traêm Caâu-chi kieáp thì dò thuïc môùi phaùt khôûi; caùch nhau tuy xa maø nhaân cuûa nghieäp tröôùc kia goïi laø coù dò thuïc. Song song cuøng nhau, nhö coù Taàm-coù Töù, coù Hyû-coù Caûnh giaùc. Coù Taàm, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Taàm. Coù Töù, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Töù. Coù Hyû, nghóa laø phaùp töông öng vôùi Hyû caên. Coù Caûnh giaùc, nghóa laø phaùp töông öng vôùi taùc yù. Neân bieát trong naøy noùi coù dò thuïc, laø döïa vaøo coù cuøng nhau maø noùi, chöù khoâng döïa vaøo song song cuøng nhau. Laïi nöõa, Ñeàu (caâu: Ñeàu-Cuøng) thì coù hai loaïi: 1. Coù cuøng nhau. 2. Keát hôïp cuøng nhau. Coù cuøng nhau, nhö coù nhaân-coù quaû, coù sôû duyeân-coù dò thuïc. Keát hôïp cuøng nhau, nhö coù Taàm-coù Töù, coù Hyû-coù Caûnh giaùc. Neân bieát trong

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 51 8

naøy noùi coù dò thuïc, laø döïa vaøo coù cuøng nhau maø noùi, chöù khoâng döïa vaøo keát hôïp cuøng nhau. Laïi nöõa, Ñeàu (caâu: Ñeàu-Cuøng) thì coù ba loaïi: 1. Gaàn cuøng nhau. 2. Xa xuøng nhau. 3. Gaàn xa cuøng nhau. Gaàn cuøng nhau nhö coù Taàm-coù Töù, coù Hyû-coù Caûnh giaùc. Xa cuøng nhau, nhö coù nhaân-coù quaû,

coù sôû duyeân-coù dò thuïc. Gaàn xa cuøng nhau, nhö coù laäu-coù tuøy mieân, coù duyeân-coù söï. Coù laäu, nghóa laø phaùp töông öng vôùi laäu, vaø phaùp sôû duyeân cuûa laäu; coù tuøy mieân cuõng nhö vaäy. Coù duyeân, nghóa laø caùc phaùp gaàn xa vôùi duyeân aáy; coù söï cuõng nö vaäy. Söï nghóa laø söï laøm nhaân, hoaëc laø do söï maø raøng buoäc. Neân bieát trong naøy noùi coù dò thuïc, laø döïa vaøo xa cuøng nhau maø noùi, chöù khoâng döïa vaøo hai loaïi coøn laïi. Hoûi: Vì sao goïi laø dò thuïc? Ñaùp: Khaùc loaïi maø thaønh thuïc cho neân goïi laø dò thuïc. Thuïc coù hai loïai: 1. Cuøng loaïi. 2. Khaùc loaïi. Thuïc cuøng loaïi, nghóa laø quaû ñaúng löu, töùc laø thieän sinh ra thieän, baát thieän sinh ra baát thieän, voâ kyù sinh ra voâ kyù. Thuïc khaùc loaïi, nghóa laø quaû dò thuïc, töùc laø phaùp thieän-baát thieän daãn ñeán quaû voâ kyù. Nghóa hoûi- Ñaùp coøn laïi nhö trong chöông Taïp uaån ñaõ noùi. Ba Kieát cho ñeán chín möôi taùm Tuøy mieân, maáy loaïi do kieán maø ñoaïn, maáy loaïi do tu maø ñoaïn? Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà nghóa cuûa mình. Nghóa laø phaùi Thí Duï ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Dò sinh khoâng coù naêng löïc ñoaïn tröø caùc phieàn naõo, Ñaïi ñöùc noùi raèng: Dò sinh khoâng coù nghóa ñoaïn tröø tuøy mieân, chæ coù naêng löïc ñeàu phuïc raøng buoäc. Neáu ñöa ra caùch noùi naøy thì ñoái vôùi lyù khoâng coù gì toån haïi”. Hoûi hoï vì sao daáy leân chaáp nhö vaäy? Traû lôøi laø bôûi vì döïa vaøo trong kinh. Nghóa laø trong kinh noùi: “Neáu ngöôøi duøng Thaùnh tueä thaáy phaùp ñoaïn tröø, thì goïi laø ngöôøi thöïc söï ñoaïn tröø chöù khoâng phaûi laø caùc dò sinh, bôûi vì ñaõ coù Thaùnh tueä maø chöa coù naêng löïc ñoaïn tröø”. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì trong kinh noùi phaûi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Naøy Tyø kheo! Maõnh Hi Töû kia ñaõ ñoaïn nhieãm Duïc, ñaõ ñoaïn nhieãm Saéc, ñaõ ñoaïn nhieãm khoâng voâ bieân xöù, Thöùc voâ bieân xöù, Voâ

sôû höõu xöù, sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù”. Laïi noùi: “Ngoaïi tieân ñaõ lìa nhieãm Duïc”. Hoï ñöa ra caùch traû lôøi naøy: Ñaõ daãn trong kinh noùi: “Khoâng ñoaïn noùi laø ñoaïn, khoâng lìa noùi laø lìa”. Nhö trong kinh khaùc noùi: “Khoâng ñoaïn noùi laø ñoaïn, khoâng lìa noùi laø lìa”, nhöõng kinh naøo noùi “Khoâng ñoaïn noùi laø ñoaïn”? Nhö noùi: “Ngöôøi ngu chaáp ngaõ vaø ngaõ sôû, luùc cheát ñeàu vónh vieãn ñoaïn tröø, Ngöôøi trí ñaõ nhaän bieát ñieàu naøy, khoâng theå chaáp ngaõ vaø ngaõ sôû”. Nhöõng kinh naøo noùi “Khoâng lìa noùi laø lìa”? Nhö noùi: “Coù treû trai- treû gaùi trong thoân xoùm, chôi ñuøa cuøng nhau laáy tro ñaát ñeå laøm thaønh nhaø cöûa, ñoái vôùi nhaø cöûa naøy luùc chöa lìa nhieãm thì söûa sang baûo veä; neáu luùc lìa nhieãm thì huûy hoaïi boû ñi”. Nhö hai kinh naøy noùi: “Khoâng ñoaïn noùi laø ñoaïn, khoâng lìa noùi laø lìa”, nghóa trong kinh ñaõ daãn chöùng cuõng thuaän theo nhö vaäy. Nhöng caùc dò sinh ñoái vôùi caùc phieàn naõo, thöïc söï chöa vónh vieãn ñoaïn tröø maø chæ coù theå taïm thôøi ñieàu phuïc, nghóa laø luùc lìa nhieãm thì duøng ñaïo theá tuïc döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát ñeå lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, theo thöù töï cho ñeán döïa vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù ñeå lìa nhieãm cuûa voâ sôû höõu xöù, Phi töôûng phi phi töôûng xöù khoâng coù nôi naøo cao hôn ñeå coù theå döïa vaøo cho neân khoâng theå naøo lìa ñöôïc. Gioáng nhö con

saâu ño baùm vaøo coû caây thì leo leân phía treân maø rôøi boû phía döôùi, neáu ñeán nôi cao nhaát maø khoâng coù nôi naøo cao hôn ñeå coù theå leo leân, thì laäp töùc luøi xuoáng phía döôùi; nhö ngöôøi leo leân caây cao, neân bieát cuõng nhö vaäy. Nhö loaøi Daï can… giaày xeùo laâu laùch moät caùch noùng naûy, chæ laøm haïi ñeán maàm caây chöù khoâng tröø ñöôïc goác reã; dò sinh lìa nhieãm neân bieát cuõng nhö vaäy, chæ coù theå taïm thôøi ñieàu phuïc chöù khoâng coù naêng löïc vónh vieãn ñoaïn tröø. Bôûi vì ngaên chaën yù ñoù, hieån baøy veà caùc dò sinh duøng ñaïo theá tuïc cuõng coù naêng löïc ñoaïn tröø caùc kieát. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: chaéc chaén khoâng coù nghóa Thaùnh giaû duøng ñaïo theá tuïc ñeå ñoaïn tröø caùc phieàn naõo. Hoï ñöa ra caùch noùi naøy: Thaùnh giaû laøm sao rôøi boû ñaïo voâ laäu maø söû duïng ñaïo theá tuïc? Vì ngaên chaën yù ñoù, hieån baøy veà nghóa coù Thaùnh giaû duøng ñaïo theá tuïc ñeå ñoaïn naõo. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Töùc caû phieàn naõo thaûy ñeàu nhanh choáng ñoaïn tröø, khoâng coù nghóa daàn daàn ñoaïn tröø. Hoï ñöa ra caùch noùi naøy: Luùc ñònh Kim Cang Duï hieån ôû tröôùc maét thì phieàn naõo nhanh choáng ñoaïn tröø, töùc laø do Ñònh aáy maø ñoaïn tröø taát caû phieàn naõo meâ hoaëc, cho neân noùi laø ñònh Kim Cang Duï. Gioáng nhö Kim Cang coù naêng löïc phaù vôõ caùc laoïi nhö saét-ñaù-ngaø-xöông-vaøng-baïc-ngoïc quyù… hoï tuy chaáp nhaän laø coù boán quaû Sa-moân, nhöng ñoaïn tröø phieàn naõo thì chuû yeáu laø ñònh Kim Cang.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 51 10

Hoûi hoï laø ba quaû tröôùc chöa coù naêng löïc ñoaïn tröø phieàn naõo meâ hoaëc, thì ñaâu caàn phaûi thieát laäp laøm gì? Hoï ñöa ra caùch traû lôøi naøy: Ba quaû tröôùc ñieàu phuïc caùc phieàn naõo, daãn daét ñònh Kim Cang laøm cho hieån ôû tröôùc maët, môùi coù naêng löïc vónh vieãn ñoaïn tröø cho neân khoâng phaûi laø voâ duïng; ví nhö ngöôøi noâng daân tay traùi naém laáy coû-tay phaûi caàm caùi lieàm saéc beùn, caét ñöùt trong moät luùc. Vì ngaên chaën yù ñoù, hieån baøy veà caùc phieàn naõo coù hai loaïi ñoái trò, ñoù laø kieán ñaïo vaø tu ñaïo sai bieät, moãi moät loaïi hieån ôû tröôùc maét ñeàu coù naêng löïc vónh vieãn ñoaïn tröø. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá luùc ñaït ñöôïc hieån quaùn nhìn nhanh choáng maø khoâng phaûi laø töø töø. Vì ñoaïn döùt caùc chaáp kia, hieån baøy ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá luùc ñaït ñöôïc hieån quaùn thì töø töø maø khoâng phaûi laø nhanh choùng, phieàn naõo meâ hoaëc do kieán maø ñoaïn cuõng nhö do tu maø ñoaïn, bôûi vì khoâng phaûi laø taát caû ñoaïn tröø trong moät luùc. Neáu ñoái vôùi boán Ñeá luùc ñaït ñöôïc hieän quaùn laø nhanh choùng chöù khoâng phaûi laø töø töø, thì traùi vôùi Thaùnh giaùo, nhö trong kinh noùi: “Tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc ñi ñeán nôi Ñöùc Phaät, thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng: Thöa Ñöùc Theá Toân! Ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá luùc ñaït ñöôïc hieän quaùn, laø nhanh choùng hay laø töø töø? Ñöùc Theá Toân baûo raèng: Nhö boán naác thang töø töø böôùc chaân leân chöù khoâng phaûi laø laäp töùc”. Hoaëc laïi coù ngöôøi chaáp: Taát caû phieàn naõo khoâng coù gì sai bieät veà do kieán-tu maø ñoaïn. Vì ngaên chaën yù ñoù hieån baøy veà caùc phieàn naõo chaéc chaén coù söï sai bieät veà do kieán-tu maø ñoaïn. Bôûi vì ngaên chaën caùc loaïi chaáp tröôùc laï luøng nhö vaäy, hieån baøy veà toâng chæ

cuûa mình cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Laïi nöõa, khoâng phaûi laø vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå bieåu hieän roõ raøng veà nghóa lyù cuûa mình, maø ñeàu vì khai trieån veà thöïc taùnh cuûa caùc phaùp laøm cho phaùt sinh kieán giaûi chính xaùc, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Traû lôøi veà trong ba kieát thì kieát Höõu thaân kieán, kieán laø ñi tröôùc coù hai caâu, hoaëc laø do kieán maø ñoaïn, hoaëc laø do kieán-tu maø ñoaïn. Hoûi: Ñi tröôùc laø nghóa gì? Ñaùp: Nghóa veà thieát laäp tröôùc-nghóa veà traû lôøi tröôùc, laø nghóa cuûa ñi tröôùc (Tieàn haønh). Nghóa veà thieát laäp tröôùc laø nghóa cuûa ñi tröôùc, laø tröôùc thieát laäp veà caâu do kieán maø ñoaïn, sau thieát laäp veå caâu baát ñònh. Nghóa veà traû lôøi tröôùc laø nghóa cuûa ñi tröôùc, laø tröôùc traû lôøi veà caâu do kieán maø ñoaïn, sau traû lôøi veà caâu baát ñònh. Theá naøo laø do kieán maø ñoaïn? Neáu Höõu thaân kieán heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù, Tuøy tín-Tuøy phaùp haønh-hieän quaùn bieân Khoå

nhaãn ñoaïn, thì do kieán maø ñoaïn. Nghóa laø Höõu thaân kieán töø coõi Duïc cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù coù theå ñaït ñöôïc, ñaïo theá tuïc daáy khôûi coù theå ñoaïn Höõu thaân kieán töø coõi Duïc cho ñeán Voâ sôû Höõu xöù; ñoái vôùi Höõu thaân kieán cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, ñaïo theá tuïc naøy khoâng coù söùc maïnh coù theå ñoaïn ñöôïc, lieàn döøng laïi chöù khoâng tieán leân, veà sau neáu luùc kieán ñaïo hieån ôû tröôùc maét thì môùi coù theå ñoaïn ñöôïc noù. Trong naøy, Höõu thaân kieán laø xaùc ñònh töï taùnh cuûa noù, heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù laø xaùc ñònh veà ñòa cuûa noù, Tuøy tín, Tuøy phaùp haønh laø xaùc ñònh boå-ñaëc-giaø-la coù theå ñoaïn ñöôïc noù, hieän quaùn bieân Khoå nhaãn laø xaùc ñònh veà ñaïo ñoái trò vôùi noù, ñoaïn laø xaùc ñònh veà coâng vieäc cuûa ñaïo aáy. Neáu Höõu thaân kieán coù ñoái trò khoâng laãn taïp, ñoái trò quyeát ñònh-ñoái trò baát coäng, Thaùnh giaû ñoaïn chöù khoâng phaûi laø dò sinh, Thaùnh ñaïo ñoaïn chöù khoâng phaûi laø theá tuïc, kieán ñaïo ñoaïn chöù khoâng phaûi laø tu ñaïo, Nhaãn ñoaïn chöù khoâng phaûi laø trí, thì ôû ñaây ñaõ noùi; coøn laïi neáu dò sinh ñoaïn thì do tu maø ñoaïn, ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân ñoaïn thì do kieán maø ñoaïn. Theá naøo laø coøn laïi? Nghóa laø Höõu thaân kieán töø coõi Duïc cho ñeán voâ sôû höõu xöù, neáu noù do dò sinh ñoaïn thì duøng Tu ñaïo maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng kieán ñaïo maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng ñaïo theá tuïc maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng ñaïo voâ laäu maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng trí maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng Nhaãn maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng chín phaåm maø ñoaïn chín phaåm; Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng moät phaåm maø ñoaïn chín phaàm; dò sinh ñoaïn thì thöôøng xuyeân daáy khôûi maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì khoâng daáy khôûi maø ñoaïn, dò sinh ñoaïn thì khoâng quaùn Ñeá maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì quaùn Ñeá maø ñoaïn. Nhö kieát Höõu thaân kieán, kieát Höõu thaân kieán trong naêm Kieát thuaän phaàn döôùi, Höõu thaân kieán-Bieân chaáp kieán trong naêm kieán cuõng nhö vaäy; bôûi vì töï taùnh gioáng nhau cuøng goàm chung chín ñòa vaø chæ rieâng moät boä. Kieát Giôùi caám thuû vaø kieát Nghi, kieán laø ñi tröôùc coù hai caâu, hoaëc laø do kieán maø ñoaïn, hoaëc laø do kieán-tu

maø ñoaïn. Nghóa ñi tröôùc nhö treân ñaõ noùi. Theá naøo laø do kieán maø ñoaïn? Neáu Giôùi caám thuû vaø Nghi heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù, Tuøy tín-Tuøy phaùp haønh-hieän quaùn bieân vaø caùc Nhaãn ñoaïn, thì do kieán maø ñoaïn. Nghóa laø Giôùi caám thuû vaø Nghi töø coõi Duïc cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù coù theå ñaït ñöïôc, ñaïo theá tuïc daáy khôûi coù theå ñoaïn Giôùi caám thuû vaø Nghi töø coõi Duïc cho ñeán Voâ sôû höõu xöù; ñoái vôùi Giôùi caám thuû vaø Nghi cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, ñaïo theá tuïc naøy khoâng coù söùc maïnh coù theà ñoaïn ñöôïc, lieàn döøng laïi chöù

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 51 12

khoâng tieán leân, veà sau neáu luùc Kieán ñaïo hieän ôû tröôùc maét thì môùi coù theå ñoaïn ñöôïc chuùng. Trong naøy Giôùi caám thuû vaø Nghi, laø xaùc ñònh töï taùnh cuûa chuùng; Tuøy tín-Tuøy phaùp haønh, laø xaùc ñònh Boå-ñaëc-giaø-la coù theå ñoaïn ñöôïc chuùng; hieän quaùn bieân vaø caùc Nhaãn, laø xaùc ñònh veà ñaïo ñoái trò vôùi chuùng; ñoaïn laø xaùc ñònh veà coâng vieäc cuûa ñaïo aáy. Neáu Giôùi caám thuû vaø Nghi coù ñoái trò khoâng laãn taïp-ñoái trò quyeát ñònh-ñoái trò baát coïng, Thaùnh giaû ñoaïn chöù khoâng phaûi laø dò sinh, Thaùnh ñaïo ñoaïn chöù khoâng phaûi laø theá tuïc, kieán ñaïo ñoaïn chöù khoâng phaûi laø tu ñaïo, Nhaãn ñoaïn chöù khoâng phaûi laø trí, thì ôû ñaây ñaõ noùi; coøn laïi neáu dò sinh ñoaïn thì do tu maø ñoaïn, ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân ñoaïn thì do kieán maø ñoaïn. Theá naøo laø coøn laïi? Nghóa laø Giôùi caám thuû vaø Nghi töø coõi Duïc cho ñeán Voâ sôû höõu xöù, neáu chuùng do dò sinh ñoaïn thì duøng Tu ñaïo maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng Kieán ñaïo maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng ñaïo theá tuïc maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng ñaïo voâ laäu maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng Trí maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng Nhaãn maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng chín phaåm maø ñoaïn chín phaåm, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng moät phaåm maø ñoaïn chín phaåm; dò sinh ñoaïn thì thöôøng xuyeân daáy khôûi maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì khoâng daáy khôûi maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì khoâng quaùn Ñeá maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì quaùn Ñeá maø ñoaïn. Nhö kieát Giôùi caám thuû vaø Nghi, kieán Boäc löu-AÙch trong boán Boäc löu-AÙch, Kieán thuû-Giôùi caám thuû trong boán Thuû, Giôùi caám thuû Thaân heä- chaáp thuû ñaây laø thaät Thaân heä trong boán thaân heä, kieát Giôùi caám thuû vaø Nghi trong naêm kieát thuaän phaàn döôùi, Taø kieán-Kieán thuû vaø Giôùi caám thuû trong naêm Kieán, tuøy mieân Kieán-Nghi trong baûy tuøy mieân, kieát Kieán- Thuû-Nghi trong chín Kieát, cuõng nhö vaäy; bôûi vì töï taùnh gioáng nhau cuøng goàm chung chín ñòa vaø chæ coù boán boä. Caên baát thieän tham, tu laø ñi tröôùc coù hai caâu, hoaëc laø do tu maø ñoaïn, hoaëc laø do kieán-tu maø ñoaïn. Hoûi: Ñi tröôùc laø nghóa gì? Ñaùp: Nghóa veà thieát laäp tröôùc-nghóa veà traû lôøi tröôùc, laø nghóa cuûa ñi tröôùc. Nghóa veà thieát laäp tröôùc laø nghóa cuûa ñi tröôùc, laø tröôùc thieát laäp veà caâu do tu maø ñoaïn, sau thieát laäp veà caâu baát ñònh. Nghóa veà traû lôøi tröôùc laø nghóa cuûa ñi tröôùc, laø tröôùc traû lôøi veà caâu do tu maø ñoaïn, sau traû lôøi veà caâu baát ñònh. Theá naøo laø do tu maø ñoaïn? Neáu caên baát thieän tham-hoïc kieán tích- caùc trí ñoaïn thì do tu maø ñoaïn. Nghóa laø caên baát thieän tham ôû

naêm boä coù theå ñaït ñöôïc, töùc laø töø kieán Khoå cho ñeán do tu maø ñoaïn, Kieán ñaïo daáy

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 51 13

khôûi coù theå ñoaïn caên baát thieän tham töø kieán Khoå cho ñeán do kieán Ñaïo maø ñoaïn; ñoái vôùi caên baát thieän tham do tu maø ñoaïn, kieán taïo naøy khoâng coù söùc maïnh coù theå ñaït ñöôïc, lieàn döøng laïi chöù khoâng tieán leân, veà sau luùc tu ñaïo hôn haún hieän ôû tröôùc maét thì môùi coù theå ñoaïn ñöôïc noù. Trong naøy, caên baát thieän tham laø xaùc ñònh töï taùnh cuûa noù, hoïc kieán tích laø xaùc ñònh Boå-ñaëc-giaø-la coù theå ñoaïn ñöôïc noù, caùc trí laø xaùc ñònh veà ñaïo ñoái trò vôùi noù, ñoaïn laø xaùc ñònh veà coâng vieäc cuûa ñaïo aáy. Neáu caên baát thieän tham coù ñoái trò khoâng laãn taïp- ñoái trò quyeát ñònh- ñoái trò baát coïng, Thaùnh giaû ñoaïn chöù khoâng phaûi laø dò sinh, tu ñaïo ñoaïn chöù khoâng phaûi laø kieán ñaïo, trí ñoaïn chöù khoâng phaûi laø Nhaãn, thì ôû ñaây ñaõ noùi; coøn laïi neáu dò sinh ñoaïn thì do tu maø ñoaïn, ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân ñoaïn thì do kieán maø ñoaïn. Theá naøo laø coøn laïi? Nghóa laø caên baát thieän tham ôû boán boä tröôùc töùc laø töø kieán Khoå cho ñeán kieán Ñaïo maø ñoaïn, neáu noù do dò sinh ñoaïn thì duøng tu ñaïo maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng kieán Ñaïo maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng ñaïo theá tuïc maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng ñaïo voâ laäu maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng trí maø ñoaïn; Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng Nhaãn maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng chín phaåm maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng moät phaåm maø ñoaïn chín phaåm; dò sinh ñoaïn thì thöôøng xuyeân daáy khôûi maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì khoâng daáy khôûi maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì khoâng quaùn Ñeá maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì quaùn Ñeá maø ñoaïn. Hoûi: Trong naøy ñaõ noùi neáu caên baát thieän tham-hoïc kieán tích-caùc trí ñoaïn thì do tu maø ñoaïn, laø hieån baøy caên thieän tham trong thaân Thaùnh giaû do tu maø ñoaïn; coøn laïi neáu dò sinh ñoaïn thì do tu maø ñoaïn, ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân ñoaïn thì do kieán maø ñoaïn, laø hieån baøy caên thieän tham trong thaân dò sinh-Thaùnh giaû do kieán maø ñoaïn, ngoaøi ra coøn coù caên baát thieän tham trong thaân dò sinh do tu maø ñoaïn, taïi sao trong naøy khoâng noùi? Ñaùp: Neân noùi maø khoâng noùi ñeán, thì neân bieát nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, dieàu ñoù ñaõ noùi ôû trong phaàn tröôùc ñaõ noùi. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì boä sai bieät maø kieán laäp phieàn naõo, chöù khoâng vì caùc phieàn naõo thuoäc veà thaân, boä coù naêm chöù coù saùu, Thaùnh giaû luùc kieán ñaïo hieän ôû tröôùc maét thì ñoaïn laø do kieán maø ñoaïn, veà sau neáu luùc tu ñaïo hieän ôû tröôùc maét thì ñoaïn la do tu maø ñoaïn, dò sinh luùc tu ñaïo hieän ôû tröôùc maét thì ñoaïn chung caû naêm boä, bôûi vì caùc dò sinh khoâng coù theå phaân bieät veà söï sai bieät cuûa naêm boä maø chæ coù theå ñoaïn chung caû naêm boä, noùi raèng dò sinh ñoaïn thì do tu maø ñoaïn, töùc laø ñaõ noùi ñeán ñieàu ñoù cho neân khoâng noùi rieâng bieät. Laïi nöõa, noùi raèng hoïc kíeân tích-caùc trì ñoaïn, töùc laø ñaõ

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 51 14

hieån baøy ñieàu ñoù cho neân khoâng noùi rieâng bieät; trong thaân dò sinh do tu ma ñoaïn, töùc la do hoïc kieán tích vaø trí maø ñoaïn. Nhö caên baát hieän tham, thì caên baát phieän saân-si, Duïc laäu trong ba Laäu, Duïc Boäc löu-AÙch trong boán Boäc löu-AÙch, Duïc thuû trong boán Thuû, Thaân heä tham duïc-saân nhueá trong boán Thaân heä, tröø ra AÙc taùc-Nghi coøn laïi caùc Caùi trong naêm Caùi, kieát saân trong naêm kieát, Kieát tham duïc-saân nhueá trong naêm Kieát thuaän phaàn döôùi, tuøy mieân duïc tham-saân nhueá trong baûy Tuøy mieân, kieát nhueá trong chín kieát, cuõng nhö vaäy; bôûi vì töï taùnh gioáng nhau, ñeàu goàm chung naêm boä vaø chæ thuoäc coõi Duïc. Höõu laäu vaø Voâ minh laäu, kieán laø ñi tröôùc coù ba caâu, hoaëc laø do kieán maø ñoaïn, hoaëc laø do tu maø ñoaïn, hoaëc laø do kieán-tu maø ñoaïn. Hoûi: Ñi tröôùc nghóa laø gì? Ñaùp: Nghóa veà thieát laäp tröôùc-nghóa veà traû lôøi tröôùc, laø nghóa cuûa ñi tröôùc. Nghóa veà thieát laäp tröôùc laø nghóa cuûa ñi tröôùc, laø tröôùc thieát laäp veà caâu do kieán maø ñoaïn, tieáp ñeán thieát laäp veà caâu do tu maø ñoaïn, sau thieát laäp veà caâu baát ñònh. Nghóa veà traû lôøi tröôùc laø nghóa cuûa ñi tröôùc, laø tröôùc traû lôøi veà caâu do kieán maø ñoaïn, tieáp ñeán traû lôøi veà caâu do tu maø ñoaïn, sau traû lôøi veà caâu baát ñònh. Theá naøo laø do kieán maø ñoaïn? Neáu Höõu laäu-Voâ minh laäu heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù, Tuøy tín-Tuøy phaùp haønh, hieän quaùn bieân vaø caùc Nhaãn ñoaïn, thì do kieán maø ñoaïn. Nghóa laø Höõu laäu töø Tónh löï thöù nhaát cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù coù theå ñaït ñöôïc, Voâ minh laäu töø coõi Duïc cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù coù theå ñaït ñöôïc, ñaïo theá tuïc daáy khôûi coù theå ñoaïn Höõu laäu töø Tónh löï thöù nhaát cho ñeán Voâ sôû höõu xöù vaø Voâ minh laäu töø coõi Duïc cho ñeán Voâ sôû höõu xöù; ñoái vôùi Höõu laäu- Voâ minh laäu cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, ñaïo theá tuïc naøy khoâng coù söùc maïnh coù theå ñoaïn ñöôïc, lieàn döøng laïi chöù khoâng ñöùng leân, veà sau neáu luùc Kieán ñaïo hieän ôû tröôùc maét thì môùi coù theå ñoaïn ñöôïc chuùng, ñoù laø do kieán maø ñoaïn. Trong naøy, Höõu laäu-Voâ minh laäu laø xaùc ñònh veà töï taùnh cuûa chuùng, heä thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù laø xaùc ñònh veà ñòa cuûa chuùng, Tuøy tín-Tuøy phaùp haønh laø xaùc ñònh veà Boå-ñaëc-laø-gia coù theå ñoaïn ñöôïc chuùng, hieän quaùn bieân vaø caùc Nhaãn laø xaùc ñònh veà ñaïo ñoái trò vôùi chuùng, ñoaïn laø xaùc ñònh veà coâng vieäc cuûa ñaïo aáy. Neáu Höõu laäu vaø Voâ minh laäu coù ñoái trò khoâng laãn taïp-ñoái trò quyeát ñònh-ñoái trò baát coïng, Thaùnh giaû ñoaïn chöù khoâng phaûi laø dò sinh, Thaùnh ñaïo ñoaïn chöù khoâng phaûi laø theá tuïc, kieán ñaïo ñoaïn chöù khoâng phaûi laø tu ñaïo, Nhaãn ñoaïn chöù khoâng phaûi laø trí, thì ôû ñaây ñaõ noùi. Theá naøo laø do tu maø ñoaïn? Neáu Höõu laäu-Voâ minh laäu do caùc trí-

hoïc kieán tòch ñoaïn, thì do tu maø ñoaïn. Nghóa laø Höõu laäu-voâ minh laäu aáy coù naêm boä, luùc kieán ñaïo hieän ôû tröôùc maét thì ñoaïn boán boä tröôùc; ñoái vôùi Höõu laäu-Voâ minh laäu do tu maø ñoaïn, kieán ñaïo naøy khoâng coù söùc maïnh coù theå ñaït ñöôïc, lieàn döøng laïi chöù khoâng tieán leân, veà sau luùc tu ñaïo hôn haún hieän ôû tröôùc maét thì môùi coù theå ñoaïn ñöôïc chuùng. Trong

naøy, Höõu laäu-Voâ minh laäu laø xaùc ñònh veà töï taùnh cuûa chuùng, hoïc kieán tích laø xaùc ñònh veà Boå-ñaëc-laø-gia coù theå ñoaïn ñöôïc chuùng, caùc trí laø xaùc ñònh veà ñaïo ñoái trò coù theå ñoaïn ñöôïc chuùng, ñoaïn laø xaùc ñònh coâng vieäc cuûa ñaïo aáy. Neáu Höõu laäu-Voâ minh laäu coù ñoái trò khoâng laãn taïp-ñoái trò quyeát ñònh-ñoái trò baát coïng, Thaùnh giaû ñoaïn chöù khoâng phaûi laø dò sinh, tu ñaïo ñoaïn chöù khoâng phaûi laø kieán ñaïo, trí ñoaïn chöù khoâng phaûi laø Nhaãn, thì ôû ñaây ñaõ noùi; coøn laïi neáu dò sinh ñoaïn thì do tu maø ñoaïn, ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân ñoaïn thì do kieán maø ñoaïn. Theá naøo laø coøn laïi? Nghóa laø Höõu laäu töø Tónh löï thöù nhaát cho ñeán Voâ sôû höõu xöù, voâ minh laäu töø coõi Duïc cho ñeán Voâ sôû höõu xöù, naêm boä trong thaân dò sinh, boán boä trong thaân Thaùnh giaû, neáu chuùng do dò sinh ñoaïn thì duøng tu maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng kieán ñaïo maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng ñaïo theá tuïc maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng ñaïo voâ laäu maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì duøng trí maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng Nhaãn maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thuø dìng chín phaåm maø ñoaïn chín phaåm, Thaùnh giaû ñoaïn thì duøng moät phaåm maø ñoaïn chín phaåm; dò sinh ñoaïn thì thöôøng xuyeân daáy khôûi maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì khoâng daáy khôûi maø ñoaïn; dò sinh ñoaïn thì khoâng quaùn Ñeá maø ñoaïn, Thaùnh giaû ñoaïn thì quaùn Ñeá maø ñoaïn. Nhö höõu laäu-voâ minh laäu, thì höõu-voâ minh Boäc löu-AÙch trong boán Boäc löu-AÙch Ngaõ ngöõ huû trong boán huû, kieát tham-maïn trong naêm kieát, doyù xuùc maø sinh ra AÙi thaân trong saùu AÙi thaân, khi tuøy mieân höõu tham- Maïn-Voâ minh trong baûy tuøy mieân, Kieát AÙi-Maïn-Voâ minh trong chín kieát, cuõng nhö vaäy; bôûi vì töï taùnh gioáng nhau, cuøng goàm chung taùm ñòa vaø chín ñòa, vaø goàm chung caû naêm boä. Ñi tröôùc coù ba loaïi: 1. Ñi tröôùc baát coïng. 2. Ñi tröôùc cöùu caùnh. 3. Ñi tröôùc luùc ñaàu. Ñi tröôùc baát coäng laø nhö ba kieát… Ñi tröôùc cöùu caùnh laø nhö ba caên baát thieän… Ñi tröôùc luùc ñaàu laø nhö höõu laäu-Voâ minh laäu… Neáu caùc phieàn naõo heä thuoäc goàm caû ba coõi thì chæ do kieán maø ñoaïn, chuùng thuoäc veà kieán laø ñi tröôùc coù hai caâu, nhö ba kieát… Neáu caùc phieàn naõo chæ heä

thuoäc coõi Duïc goàm chung cho naêm boä, thì chuùng thuoäc veà tu laø ñi tröôùc coù hai caâu, nhö ba caên baát thieän… Neáu caùc phieàn naõo heä thuoäc goàm caû ba coõi, cuõng goàm chung cho naêm boä, thì chuùng thuoäc veà tu laø ñi tröôùc coù hai caâu, nhö ba caên baát thieän… Neáu caùc phieàn naõo heä thuoäc goàm caû ba coõi, cuõng goàm chung cho naêm boä thì chuùng thuoäc veà kieán laø ñi tröôùc coù ba caâu, nhö Höõu laäu-Voâ minh laäu… Ñoù goïi laø toùm löôïc Tyø-baø-sa ôû choã naøy. Caùi AÙc taùc do tu maø ñoaïn, dò sinh vaø Thaùnh giaû ñeàu duøng chín phaåm-trì maø ñoaïn ñöôïc chuùng. Nhö caùi AÙc taùc, thì kieát Taät-Khan trong naêm kieát, naêm Kieát thuaän phaàn treân, naêm AÙi thaân tröôùc trong saùu AÙi thaân, kieát Taät-Khan trong chín kieát, cuõng nhö vaäy; bôûi vì cuøng laø chín phaåm do trí maø ñoaïn. Caùi Nghi neáu dò sinh ñoaïn thì do tu maø ñoaïn, ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân ñoaïn thì do kieán maø ñoaïn, bôûi vì loaïi naøy thuoäc veà boán boä tröôùc cuûa coõi

Duïc. Trong chín möôi taùm Tuøy mieân thì hai möôi taùm loaïi do kieán maø ñoaïn, ñoù laø boán boä tröôùc cuûa Höõu Ñaûnh; möôøi loaïi do tu maø ñoaïn, ñoù laø boä do tu maø ñoaïn cuûa ba coõi; coøn laïi neáu laø dò sinh ñoaïn thì do tu maø ñoaïn, ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân ñoaïn thì do kieán maø ñoaïn, ñoù laø boán boä tröôùc cuûa taùm ñòa phía döôùi. Hoûi: Neáu hai möôi taùm loaïi do kieán maø ñoaïn, möôøi loaïi do tu maø ñoaïn, coøn laïi laø baát ñònh, thì trong luaän Phaåm Loaïi Tuùc taïi sao noùi "Trong taùm möôi chín Tuøy mieân coù taùm möôi taùm loaïi do kieán maø ñoaïn, möôøi loaïi do tu maø ñoaïn"? Ñaùp: Vaên naøy laø Lieãu nghóa, vaên kia laø Baát Lieãu nghóa; vaên naøy khoâng coù yù nghóa khaùc, vaên kia coù yù nghóa khaùc; vaên naøy khoâng coù nhaân duyeân khaùc, vaên kia coù nhaân duyeân khaùc; vaên naøy döïa vaøo thaéng nghóa ñeá maø noùi, vaên kia döïa vaøo theá tuïc ñeá maø noùi. Laïi nöõa, luaän kia döïa vaøo ngöôøi theo thöù töï-ngöôøi voán coù phieàn naõo-ngöôøi khoâng vöôït leân treân maø noùi, luaän naøy döïa vaøo ngöôøi khoâng theo thöù töï-ngöôøi khoâng voán coù phieàn naõo-ngöôøi vöôït leân treân maø noùi. Laïi nöõa, luaän kia chæ döïa vaøo Thaùnh giaû lìa nhieãm chöù khoâng phaûi laø dò sinh-taùc duïng cuûa Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø theá tuïc maø noùi, luaän naøy cuøng döïa vaøo Thaùnh giaû vaø dò sinh lìa nhieãm-taùc duïng cuûa Thaùnh ñaïo vaø theá tuïc ñaïo maø noùi. Laïi nöõa, luaän naøy laø noùi quyeát ñònh, luaän kia döïa vaøo moân loaïi khaùc nhau maø noùi; nghóa laø tröôùc phaûi lìa nhieãm cuûa coõi Duïc cho ñeán lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù maø tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, trong luùc kieán ñaïo aáy cuõng chöùng ñöôïc phaùp ly heä voâ laäu do kieán maø ñoaïn cuûa taùm ñòa döôùi, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy: Taùm möôi taùm loaïi do kieán maø ñoaïn, möôøi loaïi do tu maø ñoaïn. Toân giaû Dieäu AÂm cuõng ñöa caùch noùi naøy": Luaän naøy

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 51 17

ñaõ noùi laø döïa vaøo lyù quyeát ñònh, luaän Phaåm Loaïi Tuùc noùi "Taùm möôi taùm loaïi do kieán maø ñoaïn" laø döïa vaøo söï chöùng ñaéc giaûi thoaùt voâ laäu maø noùi, hoaëc laø döïa vaøo thöù töï ñaéc quaû maø noùi". Hoûi: Vì sao goïi laø do kieán maø ñoaïn? Vì sao goïi laø do tu maø ñoaïn? Kieán khoâng rôøi xa tu-tu khoâng rôøi xa kieán, kieán laäp hai teân goïi Sôû Ñoaïn laø nhö theá naøo? Ñaùp: Tuy laø trong kieán ñaïo cuõng coù nhö thaät Tu coù theå ñaït ñöôïc, trong tu ñaïo cuõng coù nhö thaät kieán coù theå ñaït ñöôïc, maø kieán thì chính laø Tueä-Tu thì chính laø khoâng phoùng daät, nhö thaät aáy laø nghóa veà laøm cho nhieàu leân, hoaëc laø nghóa cuûa maïnh meõ nhanh nhaïy, trong kieán ñaïo thì tueä nhieàu-khoâng phoùng daät ít, trong tu ñaïo thì khoâng phoùng daät nhieàu- tueä ít, cho neân teân goïi Sôû ñoaïn aáy coù sai bieät. Laïi nöõa, nhö thaät aáy laø nghóa veà bình ñaúng, hoaëc laø nghóa cuûa töông töï; tuy trong kieán ñaïo coù tueä nhö vaäy, cuõng coù khoâng phoùng daät nhö vaäy, trong tu ñaïo coù khoâng phoùng daät nhö vaäy, cuõng coù tueä nhö vaäy, maø trong kieán ñaïo thì taùc duïng cuûa tueä taêng leân maïnh hôn, taùc duïng cuûa khoâng phoùng daät laïi yeáu keùm hôn, trong tu ñaïo thì taùc duïng cuûa khoâng phoùng daät taêng leân maïnh hôn, taùc duïng cuûa tueä laïi yeáu keùm hôn, cho neân teân goïi Sôû Ñoaïn aáy coù sai bieät. Toân giaû Theá höõu ñöa ra caùch

noùi nhö vaäy: “Tuy laø quaùn boán ñeá ñoaïn tröø caùc phieàn naõo, khoâng coù theå phaân bieät ñaây laø do kieán maø ñoaïn- ñaây laø do tu maø ñoaïn, nhöng nhôø vaøo söùc maïnh cuûa kieán ñeå ñoaïn tröø loaïi boû thì goïi laø do kieán maø ñoaïn; nhö ñaõ ñaéc ñaïo, hoaëc laø taäp-hoaëc laø tu-hoaëc laø ñaõ thöïc haønh nhieàu, phaïm vi-phaåm loaïi töø töø laøm cho ít oûi laïi cho ñeán cuoái cuøng ñeàu ñoaïn tröø heát thì goïi laø do tu maø ñoaïn”. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Do kieán maø ñoaïn cuõng goïi laø do tu maø ñoaïn, bôûi vì trong kieán ñaïo cuõng coù nhö thaät Tu; do tu maø ñoaïn cuõng goïi laø do kieán maø ñoaïn, bôûi vì trong tu ñaïo cuõng coù nhö thaät kieán. ÔÛ trong nghóa naøy, neáu nhôø vaøo söùc maïnh cuûa kieán ñeå ñoaïn tröø loaïi boû thì goïi laø do kieán maø ñoaïn; nhö ñaõ ñaéc ñaïo, hoaëc laø taäp-hoaëc laø tu-hoaëc laø ñaõ thöïc haønh nhieàu, phaïm vi-phaåm loaïi töø töø laøm cho nhoû beù laïi cho ñeán cuoái cuøng ñeàu ñoaïn tröø heát thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Hoûi: Caùch noùi naøy coù nghóa gì? Ñaùp: Ñaây laø noùi veà kieán ñaïo laø ñaïo maïnh meõ saéc beùn, taïm thôøi hieän ôû tröôùc maét trong moät luùc coù naêng löïc ñoaïn tröø chín phaåm phieàn naõo, tu ñaïo laø ñaïo khoâng maïnh meõ saéc beùn, thöôøng xuyeân tu taäp traûi qua thôøi gian laâu daøi môùi ñoaïn ñöôïc chín phaåm phieàn naõo; nhö hai con dao saéc beùn-cuøn moøn cuøng caét moät vaät, con dao saéc beùn nhanh choùng caét

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 51 18

ñöùt, con dao cuøn moøn töø töø caét ñöùt; taïm thôøi nhôø kieán ñoaïn phieàn naõo thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, thöôøng xuyeân nhôø tu ñoaïn phieàn naõo thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng ñaïo taêng thöôïng veà kieán ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu duøng ñaïo taêng thöôïng veà tu ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng ñaïo cuûa hai töôùng kieán-tueä ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu ñaïo cuûa ba töôùng kieán-trí tueä ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng ñaïo cuûa boán töôùng nhaõn-minh-giaùc-tueä ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu duøng ñaïo cuûa naêm töôùng nhaõn-minh-giaùc-trí tueä ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng caùc nhaãn ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu duøng caùc trí ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu chín phaåm duøng moät phaåm ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu chín phaåm duøng chín phaåm ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng Vò tri ñöông tri caên ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu duøng Dó tri caên ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng taùch ñaù ra maø ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu nhö caét ñöùt ngoù-tô maø ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu traùi vôùi duõng caûm quyeát ñoaùn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu traùi vôùi gia haïnh thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, chöa kieán Ñeá maø quaùn Ñeá ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu ñaõ kieán Ñeá laïi quaùn Ñeá ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng ñaïo coù moät nhaân maø ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu duøng ñaïo coù hai nhaân maø ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, nhö Ñaïi löïc só maëc giaùp truï maø ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, nhö ngöôøi bò taät khieãng chaân ñieàu khieån

xe löøa maø ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo chæ tu caùc haønh töôùng do töï mình maø quaùn Ñeá thì goïi laø do kieán maø ñoaïn , neáu luùc ñoaïn phieàn naõo cuõng tu caùc haønh töôùng do ngöôøi khaùc maø quaùn Ñeá thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng ñaïo höôùng veà chöa thaønh töïu quaû maø ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu duøng ñaïo höôùng veà ñaõ thaønh töïu quaû cuûa ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng ñaïo khoâng coù phaïm vi-phaåm loaïi ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu duøng ñaïo coù phaïm vi-phaåm loaïi ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng ñaïo Tuøy tín-Tuøy phaùp haønh ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu duøng ñaïo Tín thaéng giaûi-kieán chí-Thaân chöùng ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu duøng ñaïo ban ñaàu laäp töùc daáy khôûi maø ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu duøng ñaïo veà sau luoân luoân daáy khôûi maø ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu quaû ly heä kia thaâu nhieáp boán quaû Sa-moân thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu quaû ly heä kia thaâu nhieáp hoaëc ba-hoaëc hai-hoaëc moät quaû Sa-moân

thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu phaùp ñaõ ñoaïn duyeân vôùi söï khoâng coù thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu phaùp ñaõ ñoaïn duyeân vôùi söï coù thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu phieàn naõo ñoaïn roài vónh vieãn khoâng lui suït thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu phieàn naõo ñoaïn roài hoaëc coù lui suït-hoaëc khoâng lui suït thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu giaûi thoaùt roài khoâng coøn raøng buoäc nöõa thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu giaûi thoaùt roài hoaëc laø coøn raøng buoäc-hoaëc khoâng coøn raøng buoäc nöõa thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu ly heä roài khoâng coøn heä thuoäc nöõa thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu ly heä roài hoaëc laø coøn heä thuoäc-hoaëc khoâng coøn heä thuoäc nöõa thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo vôùi Nhaãn laø ñaïo voâ giaùn-Trí laø ñaïo giaûi thoaùt thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo vôùi Trí laø ñaïo voâ giaùn-Trí laø ñaïo giaûi thoaùt thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo vôùi Trí laø ñaïo gia haïnh- Nhaãn laø ñaïo voâ giaùn-Trí laø ñaïo giaûi thoaùt thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo vôùi Trí laø ñaïo gia haïnh-voâ giaùn-giaûi thoaùt thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu phaùp tröôùc ñaït ñöôïc Phi traïch dieät-sau ñaït ñöôïc Traïch dieät thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu phaùp hoaëc laø tröôùc ñaït ñöôïc Phi traïch dieät-sau ñaït ñöôïc Traïch dieät thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu phaùp hoaëc laø tröôùc ñaït ñöôïc Phi traïch dieät- sau ñaït ñöôïc Traïch dieät, hoaëc laø tröôùc ñaït ñöôïc Traïch dieät- sau ñaït ñöôïc Traïch dieät, hoaëc laø trong moät luùc ñaït ñöôïc hai Dieät thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo maø tu duyeân vôùi ñaïo cuûa moät Ñeá thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo maø tu duyeân vôùi ñaïo cuûa boán ñeán thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo maø tu ñaïo cuûa boán haønh töôùng thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo maø tu ñaïo cuûa möôøi saùu haønh töôùng thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo chæ tu ñaïo töông töï thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu luùc

ñoaïn phieàn naõo maø tu ñaïo töông töï vaø khoâng töông töï thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo maø tu hai hoaëc moät Tam-ma-ñòa thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo maø tu ba Tam-ma-ñòa thì goïi laø do tu maø ñoaïn. Laïi nöõa, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo maø khoâng daáy khôûi ñeå ñoaïn thì goïi laø do kieán maø ñoaïn, neáu luùc ñoaïn phieàn naõo maø hoaëc laø daáy khôûi ñeå ñoaïn-hoaëc laø khoâng daáy khôûi ñeå ñoaïn thì goïi laø do tu maø ñoaïn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.